

Ana Díaz-Plaja, mestra de mestres

Mor una les pioneres i un dels referents en l'ensenyament de la literatura infantil i juvenil a la universitat

Ana Díaz-Plaja UB.

Ana Díaz-Plaja Taboada (Barcelona, 1951), una de les professores doctorades més estimades en els seus anys a la Facultat d'Educació i Psicologia de la Universitat de Barcelona, va traspasar dimecres després d'una llarga malaltia. Era una de les grans especialistes del país en literatura infantil i juvenil i en la seva didàctica des que va entrar a la facultat el 1980 –abans coneguda com a magisteri– fins a la seva jubilació el 2013. Díaz-Plaja provenia d'una família d'intel·lectuals. El seu pare, Guillermo Díez-Plaja, nascut a Manresa, va ser membre de la Reial Acadèmia Espanyola després d'una llarga trajectòria com a poeta, crític i historiador de la literatura espanyola. La seva tieta, Aurora Díaz-Plaja, que també era escriptora, va ser coneguda pel seu rol de bibliotecària durant la Guerra Civil, quan va fer el primer bibliobús per portar llibres a les primeres línies del front republicà.

La tesi doctoral de Díaz-Plaja, *Escrito y leído en femenina: novelas para niñas*, es va avançar a molts dels debats que hi ha ara sobre gènere en l'educació i la societat actual. La va publicar la Universitat de Castella-la Manxa. Tothom que el va escoltar remarca com a “memorable” l'escrit que va llegir el 2014 amb motiu

de la seva jubilació, *Una lliçó magistral*, que es va publicar a *Temps d'Educació* a manera de comiat. “Pertanyo a una generació de professors proges i moderns, per als quals ‘la lliçó magistral’ era exactament el model pedagògic a combatre: l'horror màxim”, va etzibar Díaz-Plaja en aquella compareixença. També va recordar alguns d'aquests “companyans” de generació. Va citar Glòria Bordons, Margarida Prats, Jaume Vallcorba, Josep Morgades, Enric Sullà, Iolanda Pelegrí, Xavier Lamuela, Lola Badia, Manuel Trallero, Gemma Lienas, Julià de Jòdar, Gonzalo Herralde, Guillermo Jordi Graels, Oriol Pi de Cabanyes, Jaume Santanca, Josep Ramoneda, Jordi Llovet i Victoria Combalía, entre d'altres. Va admetre, també, que ni en els temps de més fervor polític a la universitat, dominats pel PSUC i Bandera Roja, va sentir la crida d'afegir-s'hi: “La literatura, i també l'experiència, em mostra sovint amb quina facilitat algú es pot convertir en un enemic del poble, com Henrik Ibsen, clarivident, va saber veure...”

Més enllà de la seva petjada de fons i de forma en els futurs educadors del país, una de les seves companyes i amigues a la universitat, Teresa Duran, en destaca els valors més humans que també la van acompanyar. “Era amistosa amb tothom; tenia una jovialitat invencible; s'interessava i era curiosa per tot; sempre estava pendent de qualsevol activitat cultural; tenia un gran sentit de l'humor i li agradava viatjar i el mar, que per sort el tenia a tocar, ja que vivia a Llaveneres”, explica Duran, que posa com a anècdota un exemple per explicar com era Díaz-Plaja: “En l'enterrament de djous no havia vist mai tants homes plorar. T'ho prometo” Duran admet que en la seva tasca professional l'ajudaven trets personals que eren intrínsecs a la seva personalitat. “Era una gran relacions públiques i això ens obria algunes portes.” Del seu llegat també remarca que gràcies a la seva ferma voluntat finalment a la facultat es va crear un departament de literatura infantil. “No només això, va aconseguir un

espai a la biblioteca per a la literatura infantil.” Tornant a la “llició magistral” del dia de la seva jubilació, recordarem una de les frases que va col·locar estratègicament en un decàleg final inspirat en una idea que ja havia tingut Salvador Espriu: “No separaré la meva activitat intel·lectual de l’afecte per persones concretes en llocs concrets, amb pràctica descarada d’amiguisme i nepotisme.”

Díaz-Plaja també formava part del Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil i dirigia l’entitat que gestiona l’arxiu i el fons del seu pare, Guillermo.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 27-05-2023, Pàgina 28

-El Punt Avui. Nacional 27-05-2023, Pàgina 28

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/16-educacio/2294149-ana-diaz-plaja-mestra-de-mestres.html>